

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1

Digital Leadership of the School Administrators
under the Office Nakhon Si Thammarat Primary Education Service Area 1

ณัฐธิตา สงค์แก้ว¹

Natthita Songkaew

Received April 07, 2022 & Revise July 14, 2022 & Accepted August 05, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2.เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา 3.เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยวิธีการเก็บข้อมูลผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 85 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติด้วย t-test และ F-test และแบบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) และได้ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีการแตกต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และด้านการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ได้แก่ ผู้บริหารควรมีการจัดหาและส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีอย่างทั่วถึง ควรมีการจัดฝึกอบรมใช้ Platform ในการจัดการศึกษาและควรจัดทำแผนพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มภาวะผู้นำยุคดิจิทัล

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา, การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล, การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล, การสื่อสารดิจิทัล

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

The Master of Education Degree in Educational Administration Hatyai University

email: natthita.son003@hu.ac.th

Abstract

Research subject objectives 1. to study the level of digital leadership of school administrators. 2. to compare the digital leadership of school administrators according to the opinions of educational institution administrators classified by gender, work experience. and the size of the educational establishment; 3. to study the recommendations of the school administrators on the digital leadership of school administrators Methods for collecting information of school administrators Under the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office, Area 1, Academic Year 2021 consisted of 85 people. Data were collected. by using a questionnaire, The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation. The hypothesis was tested by statistical t-test and F-test and One-Way ANOVA, and the mean pairs were compared with statistically significant differences. using the least significant difference (LSD) method.

The results showed that: School administrators has digital leadership Overall, it's at a high level School administrators with different sexes Having with different working experiences under which educational institutions of different sizes are affiliated There is a digital leadership in overall and in each aspect. There was no statistically significant difference at .05 except for digital vision. and in the aspect of promoting participation in learning There was a statistically significant difference at .05. Administrators should provide and encourage all learners to receive comprehensive technology learning. operational training to know how to use the Platform in managing their own education and should develop a self-development plan to increase leadership in the digital

Keywords: Digital Leadership, School Administrators, Digital Vision, Digital Learning Culture, Digital Communication

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้โลกมีลักษณะเป็นโลกที่ไร้พรมแดน มีการกระจายของข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศได้เปิดโลกการเรียนรู้ของมนุษย์ออกไปอย่างไร้ขีดจำกัด และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศนี้จะนำไปสู่การปฏิวัติระบบการศึกษาของมนุษยชาติ การศึกษาจะกลายเป็นศูนย์กลางของอำนาจใหม่ในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนด

นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ในข้อที่ 4 ยกระดับความแข็งแกร่งมาตรฐานวิชาชีพครูและผู้บริหารสถานศึกษา ให้ครูเป็นผู้ที่มีความสามารถและทักษะที่เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน กำหนดให้สถานศึกษา นำดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารอย่างเป็นระบบ นำไปสู่การนำ เทคโนโลยี Big Data เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่างๆ ทักษะสำคัญในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 เป็นหน่วยงานการศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบสถานศึกษาทั้งหมด 109 โรงเรียน ซึ่งปัจจุบันการบริหารและความก้าวหน้าของสถานศึกษานั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญ คือ บทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

จากความสำเร็จและปัญหาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยซึ่งเป็นข้าราชการครูใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 เห็นความสำคัญ และตระหนักถึงทักษะผู้นำในยุคดิจิทัลที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาและการบริหารการศึกษาในยุคปัจจุบัน ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยข้อมูล ไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนเป็นทางในการพัฒนาครูให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ทักษะในยุคดิจิทัล เพื่อนำไปสู่การบริหารงาน และการทำงานที่มีคุณภาพก้าวสู่ความเป็นมาตรฐานสากลได้อย่างมีความสุขและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1

การทบทวนวรรณกรรม และแนวคิด

แนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำ

Fiedler, (1967 อ้างถึงใน Phuwatwaranon. S. (2012). ผู้นำคือ บุคคลในกลุ่มซึ่งได้รับมอบหมายหน้าที่ให้ควบคุมหรือประสานงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับภารกิจของกลุ่ม

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2525, น. 4) ให้ความหมายคำว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการกระทำพฤติกรรมความเชื่อถือ และความรู้สึกต่ออีกบุคคลหนึ่ง โดยที่ผู้ถูกกระทำ เต็มใจยอมรับอิทธิพลนั้น

Khamkhuang. S. (2012). ได้สรุปความหมายของ ผู้นำไว้ว่า หมายถึง บุคคลที่ได้รับมอบหมายซึ่งอาจโดยการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งและเป็นที่ยอมรับของสมาชิกให้มีอิทธิพลและบทบาทเหนือกลุ่ม และมีหน้าที่ในการวางแผน สั่งการ ดูแล ควบคุม และสามารถที่จะจูงใจชักนำหรือชี้นำให้สมาชิกของกลุ่มรวมพลังเพื่อปฏิบัติการกิจต่างๆ ของกลุ่มจนสามารถบรรลุตามเป้าหมายของสังคมที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กรีนเบิร์ก และ บารอน (Greenberg and Baron, 1995, น. 74) กล่าวว่า ผู้นำ คือ บุคคลที่มีความสามารถที่มีอิทธิพลต่อสมาชิกภายในกลุ่ม ทำให้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ซึ่งแหล่งที่มาของอิทธิพลมาจากตำแหน่งหน้าที่ภายในองค์การหรือภายนอกองค์การ

Katz and Kahn, 1978, อ้างถึงใน Phuwatwaranon. S. (2012). ภาวะผู้นำ คือ การใช้อิทธิพลเพิ่มที่สูงกว่าและมากกว่ากลไกการทำงานปกติที่ใช้กับงานประจำองค์การ

Jenson and Clark, 1967 อ้างถึงใน Pulawan. K.(2002) ได้ให้ความหมายคำว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การรับผิดชอบในการปฏิบัติเพื่อนำกลุ่ม หรือองค์การจากที่หนึ่งไปสู่อีกที่หนึ่ง จากความเห็นอย่างหนึ่งไปสู่ความเห็นใหม่ จากสภาพหนึ่งไปสู่อีกสภาพหนึ่ง หรือจากการกระทำแบบหนึ่งไปสู่การกระทำอีกแบบหนึ่ง แต่การกระทำต้องให้กลุ่มปฏิบัติอย่างมีเป้าหมาย ให้ความหมายได้อย่างชัดเจนแบบหนึ่งไปสู่การกระทำอีกแบบหนึ่ง แต่การกระทำต้องให้กลุ่มปฏิบัติอย่างมีเป้าหมาย ให้ความหมายได้อย่างชัดเจน

Prasertsri. R.(2008). ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำว่า หมายถึง พฤติกรรมส่วนตัวของบุคคลคนหนึ่งที่จะชักนำกิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันหรือเป็น ความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำและผู้ตาม ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุจุดหมายร่วมกันหรือเป็นความสามารถที่จะสร้างความเชื่อมั่นและให้การสนับสนุนบุคคลเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายองค์การ

Sitthichinda.K. (2002). สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างสรรค์ หรือปลูกฝังศรัทธา ความร่วมมือร่วมใจให้เกิดขึ้นระหว่างผู้ใต้บังคับบัญชา มีการกระตุ้น ชี้นำ โน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความเต็มใจ และกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน หรือกระทำสิ่งต่างๆ ตามทิศทางที่ผู้บริหารต้องการ โดยมุ่งหวังให้บุคคลนั้นปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์การ

Unwiset. K. (2007). กล่าวว่า กระบวนการที่บุคคลใช้วิธีการนำ เพื่อนำกลุ่มให้บรรลุตามเป้าหมายร่วมกันขององค์การโดยมุ่งอิทธิพล แรงจูงใจ วิสัยทัศน์ ในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้สัมฤทธิ์ผลในทุกสถานการณ์

Wongamat. J. (2007). สรุปได้ว่าภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมส่วนตัวของผู้บริหารที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้บุคลากรในองค์กร เกิดแรงกระตุ้นที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ทองใบ สุดชาติ (2549, น. 2) กล่าวว่า นิยามความหมายของภาวะผู้นำมีจุดร่วมที่สำคัญคือ ภาวะผู้นำเป็นเรื่องของกระบวนการมากกว่าความเป็นตัวของผู้นำ ภาวะผู้นำจึงหมายถึง กระบวนการที่บุคคลใช้อำนาจหรืออิทธิพลต่อผู้อื่น เพื่อให้บุคคลหรือกลุ่มยอมปฏิบัติตามความต้องการของตนเอง ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

มยุรา ศรีสมุทร (2555, น.15) ได้สรุปความหมายของ ภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำหรือการเป็นผู้นำเป็นศิลปะในการใช้อิทธิพลของผู้นำเพื่อจูงใจผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ด้วยความร่วมมือร่วมใจอย่างเต็มที่ เพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ

เกียมแมทเทียว (Giammatteo, 1981, น. 2) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ผู้นำที่เหมาะสมไม่ใช่เป็นผู้สั่งการหรือควบคุมเท่านั้น แต่จะเป็นผู้ที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของบุคคลต่างๆ ในองค์กร สิ่งนั้นคือการแสดงออกของความเป็นผู้นำของคนๆ นั้น ได้แก่ การสร้างและธำรงรักษากลุ่มไว้ได้ มีการทำงานสำเร็จ ล่วงไปด้วยดี ช่วยให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อกันและมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เข้าใจง่าย เพื่อให้กลุ่มร่วมมือกันทำงานไปสู่เป้าหมายอย่างราบรื่น

Sitthichinda.K. (2002). ได้กล่าวว่า ประวัติศาสตร์กลุ่มทฤษฎีลักษณะเด่นของผู้นำ (Leadership Traits) เริ่มต้นขึ้นระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 เมื่อนักจิตวิทยาในกองทัพของสหรัฐอเมริกาได้ทำการค้นคว้าหาวิธีการในการคัดเลือกนายทหารการค้นคว้าดังกล่าวได้จุดประกายให้เกิดความกระตือรือร้นสนใจในการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ในเรื่องนี้อย่างจริงจัง ภายหลังจากที่สงครามยุติลง นักวิจัยในยุคต้นๆ จึงพยายามที่จะระบุลักษณะเด่นที่สำคัญๆ ซึ่งเป็นตัวแยกระหว่างบุคคลที่เป็นผู้นำที่มีประสิทธิผล (Effective Leaders) ออกจากบุคคลที่ไม่ใช่ผู้นำ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับยุคดิจิทัล

Panich. W. (2017). ได้กล่าวถึง การศึกษายุคดิจิทัล หรือการศึกษา Thailand 4.0 เพื่อสร้างนวัตกรรมในทุกงาน ทุก Sector ทุกระดับสังคม คนทุกคน ทุกอายุเป็น “ผู้ทำงานด้วยความรู้” (Knowledge worker) มีการเรียนรู้ ณ ทุกจุดของชีวิต ทุกคน มีทักษะการเรียนรู้ (learning skill) แต่ละคน เป็น เจ้าของ รัฐ จัดอำนวยการความสะดวก โดยจัด e-Learning Tools ให้เป็นการเรียนรู้แบบ “ประชาธิปไตย” โดย ประชาชน ของประชาชนเพื่อประชาชนเพื่อประเทศไทย 4.0 และใช้ความริเริ่มสร้างสรรค์ สุนวัตกรรมเพื่อ Creative Economy & Creative Society รัฐ ต้อง เปลี่ยน บทบาท จาก Command & Control เป็น Empowerment เพื่อ เปลี่ยนเศรษฐกิจและสังคมแบบ Disruptive Change สอดคล้องกับ วิรัช ปิ่นศิริโรจน์ (2559, ออนไลน์) กล่าวถึง Education 4.0 คือการเรียนการสอน ที่สอนให้นักศึกษาสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งบนโลกนี้ มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมต่างๆ มาตอบสนองความต้องการของสังคม

Phuworawan, Y. (2014). กล่าวถึง ในอนาคตคนเราจะอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมสื่อใหม่ แสงหาความรู้ เทคโนโลยี ปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต วิธีการทำงาน และโครงสร้างองค์กร ทำให้ทุกคนเป็น Global citizen การศึกษา ต้องปรับตัวเอง ซึ่งต้องใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ Behaviorism Cognitivism Constructivism

Connectivism ซึ่ง สอดคล้องกับ วิรัช ปิ่นทิริโรจน (2559, ออนไลน์) กล่าวถึง ยุค Thailand 4.0 ควรให้ผู้เรียนสามารถนำ องค์ความรู้บนโลกมาบูรณาการ เชิงสร้างสรรค์พัฒนานวัตกรรมต่างๆ ซึ่งมีปัจจัยหลักๆ 3 ปัจจัย คือ Internet ความคิดสร้างสรรค์ การปฏิสัมพันธ์กับสังคม ให้นักเรียนมีโอกาสสร้างนวัตกรรม

Wonglakhha. F. (2015, ออนไลน์) กล่าวว่า ยุคดิจิทัล เป็นยุค "โลก คือห้องเรียน" มีการนำสื่อเทคโนโลยี ในการถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอนไปสู่ผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ สนใจใฝ่เรียนรู้ สนุกสนาน กระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้น ครู มีบทบาท ในการเป็นผู้อำนวยความสะดวก และชี้แนะแนวทางเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และบางครั้งอาจจะต้อง เป็นผู้ร่วมเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียนด้วย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล

มาร์ติน และ จิตูซิกี (2006) ได้ให้ความหมาย ภาวะผู้นำดิจิทัล คือ ผู้ที่มี ความสามารถในการตระหนักถึงทัศนคติและความสามารถของบุคคลในการใช้เครื่องมือดิจิทัลได้ อย่างเหมาะสมและสามารถใช้ ในการอำนวยความสะดวกในการระบุ (Identify) เข้าถึง (Access) จัดการ (Manage) บูรณาการ (Integrate) ประเมิน (Evaluate) วิเคราะห์ (Analyze) และสังเคราะห์ (Synthesize) ดิจิทัล และสามารถ สร้างความรู้ใหม่โดยการใช้สื่อดิจิทัลในการสื่อสารกับผู้อื่นใน สถานการณ์หรือบริบทต่าง ๆ ในชีวิตเพื่อ แสดงออกและสะท้อนสังคม

สมาคมห้องสมุดอเมริกัน (2012) ได้นิยามว่าภาวะผู้นำดิจิทัลเป็นความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการใช้สารสนเทศในการสื่อสารเพื่อค้นหา ประเมิน สร้าง และสื่อสารสารสนเทศ ซึ่งเป็น ความสามารถที่จะต้องใช้ทั้งความรู้และทักษะ

Boonchan. B. (2011). ได้สรุปนิยาม ภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานในการแสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล เช่น การส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการ พัฒนาวิสัยทัศน์การใช้ดิจิทัล การใช้สื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพสนับสนุนนโยบายการในการพัฒนา นวัตกรรมด้วยดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง

Phutla. C. (2018) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึง ความสามารถ ของผู้บริหารในการ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยมีวิสัยทัศน์ และความเป็นผู้นำในการ ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัด การศึกษาและใช้ทำงานภายในโรงเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมในการ ใช้สื่อสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม

Sukrakarn. C. (2019, ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึง กลุ่มผู้นำ ที่พร้อมสำหรับการทำงานด้วยระบบดิจิทัล มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์และเชื่อมโยง พร้อมสร้าง นวัตกรรมและศักยภาพ เพื่อผลักดันโอกาสและความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงไปสู่การ ทำงานในระบบดิจิทัลนอกจากนี้การเป็นผู้นำแบบดิจิทัลไม่ได้แทนที่ลักษณะความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพตามแนวคิด ดั้งเดิมทั้งหมด ผู้นำที่พร้อมในการทำงานยุคดิจิทัลต้องมีทักษะความเป็นผู้นำแบบดั้งเดิมที่แข็งแกร่งและ ต้องแสดงให้เห็นว่ามี ทักษะใหม่นี้ด้วยเช่นกัน ผู้นำต้องแสดงศักยภาพ ความกล้าที่ จะนำและเพิ่มขีด ความสามารถในการทำงานได้โดยผู้นำสามารถ พัฒนาทักษะเพิ่มพูนความรู้และเรียนรู้ร่วมกับผู้นำแบบดิจิทัล

ทลจากองค์กรอื่น ๆ ที่นำหน้าคุณมาปรับประยุกต์ในการ บริหารงานเพื่อขับเคลื่อนความสำเร็จขององค์กร หนึ่งในปัจจัยที่สร้างความสำเร็จให้แก่องค์กรนั้น ย่อมหนีไม่พ้นเรื่องของ ภาวะผู้นำ (Leadership) ของผู้บริหารองค์กร ภาวะผู้นำ ถือเป็นทุนมนุษย์ของปัจเจกบุคคลที่สามารถสร้างขึ้นได้โดยไม่ยากนัก

Keesukphan. E.(2022). ได้กล่าวว่า การสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ ICT อย่างแพร่หลายไม่ว่าจะเป็นจัดการเรียนการสอนของครู การบริหารงานสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ตลอดจนการให้นักเรียนสามารถใช้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ผ่าน Internet ได้ตลอดเวลา

Chamchoi. S. (2018). ได้กล่าวว่า การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัล โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอเป็นปกติ จนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกดิจิทัลในองค์กร โดยสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้เข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ดังกล่าวอย่างทั่วถึง

ภานุมาศ จันทรศรี (2562) ได้กล่าวว่า การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัลคือ พฤติกรรมหรือกระบวนการของผู้บริหารที่มีแบบแผน อุดมการณ์ วิสัยทัศน์ ในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่อการปฏิบัติงานของ องค์กรในทางเดียวกัน ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

ณิรดา เวชญาลักษณ์ (2560) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่ผู้นำ หรือผู้ที่มีภาวะผู้นำได้กระทำการชักจูง จูงใจในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้เพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา ให้ความสนใจพร้อมใจในการกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ผู้นำต้องการ ผู้นำดิจิทัลในอนาคตจึงควรประกอบด้วยความสามารถในการสื่อสารแบบมีประสิทธิภาพ

ภานุมาศ จันทรศรี (2562) ได้ศึกษาโมเดลการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัล ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิง ดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสมีองค์ประกอบหลัก คือ การสื่อสารเชิงดิจิทัล หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารแสดงออกถึงการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ที่ขยายความคิด ความเชื่อ ให้กับสถานศึกษาอื่น ตลอดจนหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเข้าใจ เป็นที่ยอมรับ ของทุกองค์กรนำไปสู่การปฏิบัติ ด้วยรูปภาพ การเขียนการใช้สัญลักษณ์ ผ่านช่องทางการสื่อสาร สังคมออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ

Keesukphan. E.(2022). ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำเป็นจะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และผลกระทบที่ เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการใช้ ICT ให้เหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุด อย่างคุ้มค่าที่แท้จริง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลควรมีลักษณะดังนี้ คือ สามารถบริหารจัดการ โครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ Hardware, Software, Network และเครือข่ายไร้สายต่าง ๆ ของสถานศึกษา

และสามารถสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศ ภายในสถานศึกษาให้มีการใช้ ICT อย่างแพร่หลาย โดยการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรทุกคนของ สถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ

ข้อมูลทั่วไปสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 1

เขตพื้นที่การศึกษา (Educational Service Area) เป็นระบบการจัดแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาการปกครองที่จัดแบ่งโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อจัดระบบและกระจายอำนาจการจัดการศึกษาในประเทศไทยให้ครอบคลุมมากขึ้น เดิมมีสำนักงานประจำแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาใช้ชื่อว่า “สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ...” (สพท.) และต่อมาได้มีการแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาออกเป็น 2 ระดับ คือ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ดังนี้

ตามที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษา พ.ศ. 2546 มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 7 กรกฎาคม 2546 เป็นต้นไป ทำให้ระบบปฏิรูปการศึกษาระบบบริหาร และการจัดการศึกษา รวมทั้งบุคลากร ทรัพยากร ได้มีการ เปลี่ยนแปลงหลอมรวมเป็นหน่วยงานทางการศึกษาให้เป็นหน่วยเดียวกัน ทำให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด/อำเภอสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด /อำเภอเดิมต้องยุบเลิกไปและได้ประกาศจัดตั้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขึ้น มีจำนวน 175 เขต ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ดูแลการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ โรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา และต่อมา กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่การศึกษา ลงวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ปรับปรุงแก้ไขการกำหนดเขตพื้นที่การศึกษา และกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มเติม พ.ศ. 2550 ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ปรับปรุงแก้ไขการกำหนดเขตพื้นที่การศึกษา และกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มเติม พ.ศ. 2551 ลงวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2551โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 บัดนี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ(ฉบับที่ 2)พ.ศ. 2553 กำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ได้กำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 183 เขต สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 1 มีหน้าที่ดูแลการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช อำเภอลานสกา อำเภอพระพรหม และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ขอบเขตภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ได้จากการสังเคราะห์เอกสารทาง วิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามกรอบแนวคิดภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership) ได้แก่ การมี วิสัยทัศน์ดิจิทัล การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล การสื่อสารดิจิทัล การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ อย่างมีส่วนร่วม การรู้ดิจิทัล

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 109 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ปีการศึกษา 2564 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง เทียบหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970, p. 607-610) ได้กลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 85 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตาม ขนาดของสถานศึกษา จากนั้นนำมาเทียบสัดส่วน และใช้การสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากแบบไม่ใส่คืน (Sampling Without Replacement)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรต้น คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ประกอบด้วย เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของสถานศึกษา จำแนก เป็น

ตัวแปรตาม คือ ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ใน โลกดิจิทัล การสื่อสารดิจิทัล การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม และการรู้ดิจิทัล

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีเพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ปีการศึกษา 2564 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970, p. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 85 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา จากนั้นนำมาเทียบสัดส่วน และใช้การสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากแบบไม่ใส่คืน (Sampling Without Replacement) เป็นจำนวน 85 ชุด เครื่องมือที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้แบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำคิทธิจัทลของผูบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 และตอนที่ 3 แบบสอบถามแสดงความคิดเห็น ปัญหาหรือข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับภาวะผู้นำคิทธิจัทลของผูบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูล 2 แบบ คือ แบบเชิง พรรณนา (Descriptive Statistics) และ เชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) โดยระดับคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 หมายถึง เห็นด้วยมาก คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 หมายถึง เห็นด้วยน้อย คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ผู้วิจัยจะใช้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ โดยการอธิบายค่าความถี่ และค่าร้อยละ ในส่วนของระดับภาวะผู้นำคิทธิจัทลของผูบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์คิทธิจัทล การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกคิทธิจัทล การสื่อสารคิทธิจัทล การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม และการรู้คิทธิจัทล เป็นการวิเคราะห์โดยการอธิบายค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน ใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (t-Test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-Test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) และได้ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีการแตกต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาภาวะผู้นำคิทธิจัทลของผูบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ผูบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 มีค่าเฉลี่ยของภาวะผู้นำมากที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม รองลงมา คือ ด้านการสื่อสารคิทธิจัทล ด้านการ

มีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการรู้ดิจิทัล และด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ดังที่แสดงในตารางที่ 1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1

ภาวะผู้นำดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับภาวะ ผู้นำ	ลำดับ
1. การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.35	.518	มาก	3
2. การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล	4.34	.573	มาก	5
3. การสื่อสารดิจิทัล	4.38	.606	มาก	2
4. การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม	4.38	.581	มาก	1
5. การรู้ดิจิทัล	4.35	.568	มาก	4
โดยภาพรวม	4.36	.512	มาก	

จากการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ที่มีเพศต่างกัน ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ต่างกัน และขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีภาวะผู้นำดิจิทัลไม่แตกต่างกัน ดังที่แสดงในตารางที่ 2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 2 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบ	สถิติที่ใช้
1. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ที่มีเพศต่างกัน มีภาวะผู้นำดิจิทัลแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน	t-test Equal variances not assumed
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีภาวะผู้นำดิจิทัลแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน	One way ANOVA
3. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ที่มีขนาดของสถานศึกษา มีภาวะผู้นำดิจิทัลแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน	t-test Equal variances not assumed

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาความเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย มีประสบการณ์การปฏิบัติงานระหว่าง 5-10 ปี และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากสังกัดสถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 มีภาวะผู้นำดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 มีค่าเฉลี่ยของภาวะผู้นำมากที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม รองลงมา คือ ด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการรู้ดิจิทัล และด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ตามลำดับ ในส่วนการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ที่มีเพศต่างกัน ประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน และขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีภาวะผู้นำดิจิทัลไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การจัดการอบรมด้านดิจิทัลให้แก่ผู้บริหารในสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ส่งเสริมการอบรมรูปแบบใหม่ๆ เสมอ จัดอุปกรณ์ดิจิทัลและสัญญาณเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตให้นักครู นักเรียน และผู้รับบริการ ได้ใช้อย่างทั่วถึง และควรส่งเสริมให้หัวหน้างานแต่ละฝ่ายมีทักษะด้านดิจิทัล

อภิปรายผล

ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 มีภาวะผู้นำดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัลในการ ปฏิบัติงาน โดยให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน สนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเองจนสามารถ สร้างนวัตกรรมจากเทคโนโลยีดิจิทัล กระตุ้น และส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม โน้มน้าวจูงใจบุคลากรในองค์กรให้ขับเคลื่อนผลงานด้วยความเต็มใจ อีกทั้งสนับสนุนครูและบุคลากรให้ร่วมสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในส่วนการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีตาม เพศ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

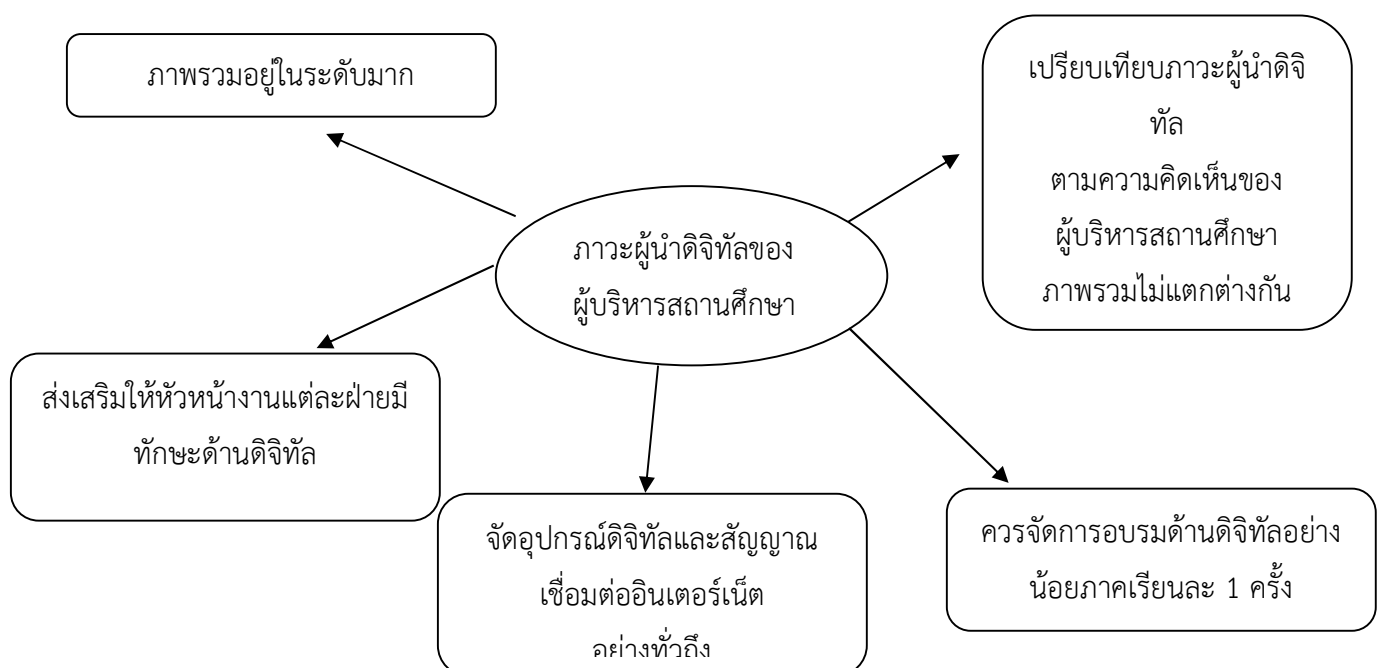
1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช ทุกเขตพื้นที่

2. ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาบทบาทภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช
3. ควรมีการศึกษาองค์ประกอบเชิงยืนยันของภาวะผู้นำทางดิจิทัลสำหรับบริบทประเทศไทย และนำผลที่ได้รับจากการวิจัยมาพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและพัฒนาตนเองต่อไป
4. ควรมีการศึกษาและพัฒนาตัวบ่งชี้ด้านภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

การศึกษาความเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ทำให้ทราบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 มีภาวะผู้นำดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้มีส่วนร่วมมากที่สุด รองลงมาด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการรู้ดิจิทัล และด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ในส่วนในส่วนการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่ควรจัดการอบรมด้านดิจิทัลให้แก่ผู้บริหารในสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ส่งเสริมการอบรมรูปแบบใหม่ๆเสมอ จัดอุปกรณ์ดิจิทัลและสัญญาณเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตให้นักครู นักเรียน และผู้รับบริการ ได้ใช้อย่างทั่วถึง และควรส่งเสริมให้หัวหน้างานแต่ละฝ่ายมีทักษะด้านดิจิทัล

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- โกสิน พูลาวัน.(2545) แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทฤษฎีของนักบริหารและครูเทศบาลในเขตการศึกษา10.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- ชนิษฐา สิทธิจินดา. (2545). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ชนิษฐา อุ่นวิเศษ. (2550). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่สกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จินดา วงศ์อำมาตย์. (2550). ภาวะผู้นำร่วมสมัยในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ชัยศักดิ์ ศุภระกาญจน์. (2562). ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การในยุค THAILAND 4.0. ค้นเมื่อ 28 พฤศจิกายน 2564 จาก <https://spark.adobe.com/page/YlGxuPO3qkdtE/>
- ชูชาติ พุทธลา. (2561). องค์ประกอบภาวะผู้นำทางดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทองใบ สุดซารี. (2549). ภาวะผู้นำ : กลไกขับเคลื่อนองค์การแห่งการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 2). อุบลราชธานี คณะบริหารธุรกิจ และการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บรรจบ บุญจันทร์. (2554). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียน ขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ฟาฏินา วงศ์เลขา. (2558). สพฐ. พลิกโฉมโรงเรียนมุ่งเป้า ป.1 อ่านเขียนได้. เดลินิวส์. 16 มิถุนายน 2558. สืบค้น 28 พฤศจิกายน 2564, จาก <https://www.dailynews.co.th/education/328476>
- ยีน ภู่วรรณ, (2557). “ความท้าทาย ณ ขอบแดนใหม่แห่งการเรียนรู้: การศึกษาระบบ 4.0 (Challenges of New Frontier in Learning : Education 4.0).” สัมมนาทางวิชาการ เรื่อง ขอบแดนใหม่แห่งการเรียนรู้ : การศึกษาระบบ 4.0 (New Frontier of Learning :Education4.0) วันพุธที่1 พฤศจิกายน พ.ศ.2557 ณ โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : ศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2551). ภาวะผู้นำ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ธนัธการพิมพ์.
- วิจารณ์ พานิช. (2560). เส้นทางสู่คุณภาพการศึกษายุคประเทศไทย ๔.๐. การประชุมเชิง วิชาการทาง การศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 4 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ศูนย์ประชุมสตาร์เวิลด์ จังหวัดนครราชสีมา. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.

- ศรุติพงศ์ ภูวธีรารานนท์. (2555). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการผ่านการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. คุุณินพนธ์ศึกษาศาสตร์คุุณินพนธ์ิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สาวิตรี คำคาร. (2555). ภาวะผู้นำของนายกองค้การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชานโยบายสาธารณะ), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. คุุณลักษณะยุคดิจิทัล.เข้าถึงเมื่อ 28 พฤศจิกายน 2564, เข้าถึงได้จาก <http://www.truelookpanya.com//knowledge>.
- Giammatteo, M.C. (1981). *Forces on leadership*. Reston, VA: National Association of Secondary School Principal.
- Greenberg, J. and Baron, (1995). R.A. *Behavior in organization : Under standing and managing the human side of work*. 5th ed. New Jersey : A Simon and Schuster.

Translated Thai References

- Pulawan. K.(2002). *Leadership model of school administrators according to the viewpoint of administrators and municipal teachers in the school district*.10. Master's Degree Thesis Rajabhat Institute Ubon Ratchathani.
- Sitthichinda.K. (2002). *A Study of Transformational Leadership of Educational Institution Administrators*. Under the Ubon Ratchathani Educational Service Area Office. Master of Education Thesis Ubon Ratchathani Rajabhat University.
- Unwiset. K. (2007). *Leadership change of administrators affecting the learning organization of schools*. Under the Sakon Nakhon District Office, District 3. Master of Education Thesis Sakon Nakhon Rajabhat University.
- Wongamat. J. (2007). *Contemporary Leadership in the Performance of Educational Institution Administrators Under the Ubon Ratchathani Educational Service Area Office*. 5. Master of Education Thesis. Rajabhat University Ubon Ratchathani.
- Sukrakarn. C. (2019). *Leadership of organization administrators in the era of THAILAND 4.0*. Retrieved November 28, 2021 from <https://spark.adobe.com/page/YLGxuPO3 qkdtE/>
- Phutla. C. (2018). *Components of digital navigator status of school administrators under the office*. Primary Educational Service Area, Nong Bua Lamphu Province. Master of Education Thesis in Educational Administration graduate school Khon Kaen University.

- Sammaphan. N.(2003). *Leadership : the power to drive the organization towards excellence*. Bangkok : Infographics.
- Boonchan. B. (2011). *Structural equation model of technological leadership of school administrators*. Fundamental thesis. Doctor of Philosophy. Graduate School of Educational Administration Khon Kaen University.
- Wonglakha. F. (2015). *OBEC transforming school aims for grade 1, able to read and write*. *Daily News*. 16 June 2015. Retrieved 28 November 2021, from <https://www.dailynews.co.th/education/328476>.
- Phuworawan, Y. (2014). “*Challenges at the New Frontier of Learning: Challenges of New Frontiers in Learning : Education 4.0.*” Academic Seminar on New Frontiers of Learning : Education System 4.0 (New Frontier of Learning:Education4.0) Wednesday, November 1, 2014 at Dusit Thani Hotel. Bangkok. Bangkok : Chulalongkorn University Learning Innovation Center.
- Prasertsri. R.(2008). *Leadership (2nd edition)*. Bangkok : Thanatkanpim.
- Panich. W. (2017). *The Path to Quality Education in the Thailand Era 4.0*. Seminar National Education Academic Program No. 4, Wongchaowalitkul University Starwell Convention Center Nakhon Ratchasima Province. Nakhon Ratchasima : Wongchawalitkul University.
- Phuwatwaranon. S. (2012). *Academic Leadership Development Model through Blended Learning for School Administrators Under the Office of Primary Education Service Areas in the three southern border provinces*. Doctorate of Education Ph.D. Prince of Songkla University.
- Khamkhuan. S. (2012). *Leadership of the President of Sub-District Administrative Organization in Khongchai District. Kalasin Province*. Master of Public Administration Thesis (Public Policy Department), Mahasarakham University, Maha Sarakham.Songkla University.
- Chamchoi. S. (2018). *Educational administration in the digital era*. Chulalongkorn University Press.
- Keesukphan. E.(2022). *Characteristics of the digital age*. Accessed November 28, 2021, accessible from <http://www.trueplookpanya.com//knowledge>.

